

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

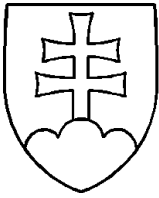
P. O. Box E – 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XI./2015
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 430/2013
populárny názov	Správne súdne konanie o pokute
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.07.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Podľa všetkého je dopravnú značku potrebné vnímať ako právny akt a riadne sa s tým vysporiadať.
skutkový stav a základné fakty	<p>Podstatou sťažnosti je posúdenie, či najvyšší súd v správnom súdnom konaní o pokute za státie na dočasne neprevádzkovej električkovej trati neporušil sťažovateľovo právo na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra, Okresného dopravného inšpektorátu Zlaté Moravce bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky za porušenie § 3 ods. 2 písm. b) a § 25 ods. 1 písm. t) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“). Sťažovateľovi bola uložená pokuta vo výške 100 €, ako aj povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 €. Rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté a zároveň bolo potvrdené rozhodnutie o priestupku. Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o preskúmanie právoplatného rozhodnutia krajského riaditeľstva. Rozsudkom najvyššieho súdu bol rozsudok krajského súdu potvrdený.</p> <p>Podľa presvedčenia sťažovateľa sú rozhodnutia orgánov verejnej správy, ako aj všeobecných súdov nezákonné, priečiace sa platným právnym predpisom, pričom porušujú ústavný princíp predvídateľnosti súdnych a správnych rozhodnutí. Sťažovateľ je presvedčený, že svojím konaním (zastavením a státím s motorovým vozidlom na Skalnej ulici v Bratislave priamo na električkovej dráhe, ktorá inkriminovaného dňa 28. marca 2010 nebola v prevádzke) neporušil a ani nemohol porušiť ustanovenie § 3 ods. 2 písm. b) a § 25 ods. 1 písm. t) zákona o cestnej premávke, keďže ustanovenie § 14 ods. 5 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dráhach“) vymedzuje pôsobnosť zákona o cestnej premávke na dráhach. Bolo preto podstatné, či zákon o cestnej premávke, ktorý bol podľa názoru orgánov verejnej správy a všeobecných súdov porušený, bolo vôbec možné aplikovať v mieste údajného spáchania priestupku. Osobné motorové vozidlo sťažovateľa stálo na električkovej dráhe umiestnenej na vlastnom telese dráhy, ktorá je od cestnej komunikácie oddelená. Navyše, v čase údajného spáchania dopravného priestupku sťažovateľom bola električková premávka zastavená. Konajúce orgány nesprávne stotožnili pojmy električkový</p>

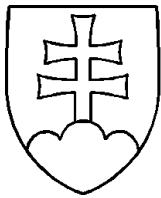

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>koľajový pás a električková dráha, hoci pojem električkový koľajový pás je vymedzený v ustanovení § 2 ods. 2 zákona o cestnej premávke ako časť cesty určená predovšetkým na premávku električky. Na druhej strane električková dráha je umiestňovaná na vlastnom telese dráhy, ktorá je oddelená od cestnej komunikácie a nie je súčasťou cestnej siete. Na Skalnej ulici je električková dráha (nie električkový koľajový pás) umiestnená na vlastnom telese dráhy, ktorá je navyše od príľahlej cestnej komunikácie výškovo a zábradlím oddelená a nie je súčasťou cestnej siete. Preto miesto, kde vozidlo sťažovateľa stálo, nebolo súčasťou cestnej siete, a bolo preto aj vyňaté z pôsobnosti zákona o cestnej premávke. Sťažovateľovi bola uložená sankcia za porušenie zákazu zastaviť a stáť na mieste, kde by medzi vozidlom a najbližšou električkovou koľajnicou nezostal voľný jazdný pruh široký najmenej 3,5 m [§ 25 ods. 1 písm. t) zákona o cestnej premávke]. Aplikáciu tohto ustanovenia považuje sťažovateľ za rozpornú so zdravým rozumom, pretože v mieste odstavenia vozidla nebolo objektívne možné ponechať voľný jazdný pruh široký najmenej 3,5 m, keďže takýto priestor v danom mieste nebol k dispozícii.</p> <p>Dopravná značka IP24a, z ktorej zákaz stáť vyplýval, nebola umiestnená v súlade so zákonom, pričom zároveň sa vôbec neoverovalo tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého bola táto dopravná značka osadená až v roku 2010, keď to už právne nebolo možné.</p> <p>Napokon sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že v rozhodnom čase okrem motorového vozidla sťažovateľa stáli na električkovej dráhe aj ďalšie motorové vozidlá, avšak tieto na rozdiel od motorového vozidla sťažovateľa neboli zablokované „papučou“ a ani nemali za stieračom oznámenie o spáchaní priestupku. Podľa názoru sťažovateľa majitelia týchto ďalších motorových vozidiel boli oproti sťažovateľovi zvýhodnení, pričom na túto nerovnoprávnosť a zjavnú diskrimináciu upozornil s tým, že jednoznačne ide o neodôvodnené rozdiely v skutkovo zhodných prípadoch, ktoré sa stali v rovnakom čase.</p> <p>Z vyjadrenia krajského riaditeľstva sp. zn. KRPZ-NR-KDI-1/2014-SK z 9. januára 2014 doručeného ústavnému súdu 16. januára 2014 vyplýva, že súčasťou administratívneho spisu je okrem iného aj odborné vyjadrenie, z ktorého je jednoznačné, že Skalná ulica vrátane električkového koľajového pásu, teda aj miesto, kde stálo vozidlo sťažovateľa, neboli inkriminovaného dňa uzavreté, a to ani úplne, ani čiastočne, t. j. žiadnym dopravným značením na označenie uzávierky, ani žiadnymi inými zábránami. Z odborného vyjadrenia vyplýva aj to, že električkový pás mohol byť využívaný aj inými typmi dopravy, ako je koľajová, a preto musí byť električková trať považovaná za súčasť cesty, pričom pre premávku na električkovom koľajovom páse platili pravidlá vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke. Na základe uvedeného je dostatočne odôvodnený záver, že bolo povinnosťou sťažovateľa rešpektovať dopravné označenie umiestnené na inkriminovanom mieste.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd nevyklučuje, že môžu nastať špecifické okolnosti, ktoré by aktivovali aj pri bežných dopravných priestupkoch ústavnú ochranu, ale v tomto prípade sa tak nestalo.</p> <p>Z perspektívy práva na spravodlivý proces ústavný súd akceptoval napadnutý rozsudok najvyššieho súdu. Rozsudok nie je procesne arbitrárny, nie je nepreskúmateľný a nemožno ho vnímať ani v krajnom režime extrémneho nesúladu medzi skutkovými zisteniami a právnym hodnotením. Sťažovateľ opakovane-konštantne akcentuje, že na danom mieste sa nič nemohlo stať z dôvodu električkovej výluky, že miesto parkovania bolo mimo režimu zákona o cestnej doprave, zatiaľ čo najvyšší súd akcentuje nutnosť dodržiavať dopravné značenie. Táto právna pozícia najvyššieho súdu a jej justifikácia nie je nezmyselná a z procesného pohľadu je udržateľná. Ústavnému súdu síce chýbajú jasnejšie odpovede na otázky, či bola trať súčasťou cesty, alebo nie, a či dopravná značka IP24a bola osadená platne alebo nie (v tomto smere zaujme, že najvyšší súd to zisťoval stanoviskom Policajného zboru, pričom nie je jasné, ako ním je vlastne viazaný), ale tieto otázky už vystupujú z rámca práva na</p>

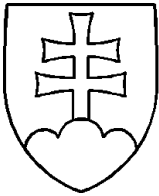
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>spravodlivý proces a sú skôr témou zákonného hmotného priestupkového práva. Akokoľvek, ústavný súd ešte venuje pár myšlienok danej problematike. V roku 1995 nám v učebnici teórie práva naznačil nestor tejto disciplíny – prof. Viktor Knapp, v rubrike jazykový výraz právnej normy právnu povahu dopravnej značky: „Jen zcela výjimečně bývá právní norma komunikována jinak než přirozeným jazykem. Tak je tomu zejména u dopravních značek.“ (In: Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 119.) V platnom práve sa na základe § 61 ods. 2 písm. a) zákona o cestnej premávke a § 3 ods. 4 písm. f) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vydáva určenie na použitie dopravných značiek a dopravných zariadení. Právny poriadok tak pozná právny akt „Určenie na použitie dopravných značiek a dopravných zariadení“, ktorý má pravdepodobne charakter hybridného právneho aktu [porov. Hejč, D., Hussein, F., Kadečka, S. Právní formy místní regulace pozemní dopravy (nejen ve světle aktuální soudní judikatury). Správní právo, 2013, vol. 46, no. 1, s. 1 – 24, ISSN 0139-6005]. Z uvedeného vyplýva, že podľa všetkého je dopravnú značku potrebné vnímať ako právny akt a riadne sa s tým vysporiadať.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že napriek nedokonalostiam možno rozsudok najvyššieho súdu akceptovať z hľadiska ústavných kritérií práva na spravodlivý proces. Ústavné pochybnosti, ktoré ústavný súd pôvodne mal, boli rozptýlené v konaní o veci samej. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 501/2010 ESĽP: Kanter proti Rakúsku, rozhodnutie o prijateľnosti, 14. decembra 1999, sťažnosť č. 2990/96, O'Halloran a Francis proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok Veľkého senátu, 29. júna 2007, sťažnosť č. 15809/02 a 25624/02, Rinck proti Francúzsku, rozhodnutie o prijateľnosti, 19. októbra 2010, č. 18774/09, Jan-Åke Andersson proti Švédsku (rozhodnutie o prijateľnosti, Európska komisia pre ľudské práva, sťažnosť č. 11274/84, rozhodnutie z 10. júla 1989
súvisiace právne predpisy	zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch
klúčové slová	priestupok

spisová značka	II. ÚS 442/2014
populárny názov	Sťažnosť ako účinný prostriedok nápravy
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	06.10.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd považoval za ústavne akceptovateľný postup krajského súdu, ktorý vyhodnotil návrh sťažovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy ako predčasne podaný, pretože sťažovateľ nevyužil účinný opravný prostriedok, ktorým je podľa ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v týchto prípadoch sťažnosť podaná podľa zákona o sťažnostiach, ktorá plní funkciu opravného prostriedku v prípadoch nezákonných zásahov orgánov verejnej správy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podanou sťažnosťou namietal porušenie vyššie uvedených článkov Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom krajského súdu v konaní, v ktorom sa domáhal ochrany pred nezákonným postupom orgánu verejnej moci v zmysle ustanovenia § 250v a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd návrh zamietol, vyhodnotiac

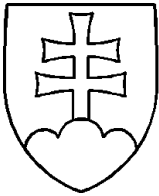

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>ho ako neprípustný, a to z dôvodu nevyčerpania všetkých prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, podľa ustanovenia § 250v Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožnil a navrhol vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v súvislosti s tým, že krajský súd namietaným rozsudkom ústavne neakceptovateľným, nekonformným a svojvoľným spôsobom vyložil a aplikoval na jeho prípad citované ustanovenie § 250v Občianskeho súdneho poriadku, čím mu znemožnil konať pred súdom a spôsobil ústavne neospravedliteľný a neudržateľný zásah do jeho práva na súdnu ochranu, spravodlivé súdne konanie a práva na účinný prostriedok nápravy. Sťažovateľ zároveň požadoval finančné zadostučinenie vo výške 200 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia advokátom.</p>
z odôvodnenia	<p>Predmetom sťažnosti bolo posúdenie napadnutého rozsudku krajského súdu vo vzťahu k právnemu záveru krajského súdu, podľa ktorého je podmienkou prípustnosti návrhu podľa ustanovenia § 250v Občianskeho súdneho poriadku pokúsiť sa o nápravu tvrdeného nezákonného stavu cestou podania sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach. Sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach považuje krajský súd za účinný opravný prostriedok v prípadoch nezákonných zásahov orgánov verejnej správy.</p> <p>Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvoľi) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.</p> <p>O zjavnej neopodstatnenosti, resp. o nezistení označených porušení ústavy a dohovoru možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nedošlo k porušeniu toho základného práva alebo slobody podľa ústavy, resp. práva podľa dohovoru, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou podľa ústavy, resp. práva podľa dohovoru, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.</p> <p>Ústavný súd považoval za ústavne akceptovateľný postup krajského súdu, ktorý vyhodnotil návrh sťažovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy ako predčasne podaný, pretože sťažovateľ nevyužil účinný opravný prostriedok, ktorým je podľa ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v týchto prípadoch sťažnosť podaná podľa zákona o sťažnostiach, ktorá plní funkciu opravného prostriedku v prípadoch nezákonných zásahov orgánov verejnej správy, a vzhľadom na uvedené návrh sťažovateľa ako neprípustný zamietol. Krajský súd správnosť svojho výkladu podporil aj poukázaním na judikatúru ústavného súdu, konkrétne na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 428/09, ktoré sa týkalo obdobnej veci.</p> <p>Námietka sťažovateľa, ktorý sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach nepovažuje za účinný opravný prostriedok, pretože podľa jeho názoru nie je efektívnym prostriedkom nápravy, podľa názoru ústavného súdu neobstojí. Pokiaľ sťažovateľ v tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 490/2013 a sp. zn. II. ÚS 513/2011, ani jedno z uvedených rozhodnutí sa</p>

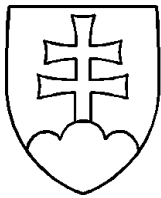
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>nezaoberalo podmienkou vyčerpania opravného prostriedku, a to konkrétne podania sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach v zmysle § 250v ods. 3 OSP.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vyjadril názor, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, a preto vo výroku tohto nálezu vyslovil, že tieto práva napadnutým rozsudkom krajského súdu neboli porušené.</p> <p>Keďže ústavný súd vo výroku vyslovil, že k porušeniu už označených práv nedošlo, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 428/09
súvisiace právne predpisy	§ 250v zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	zásah, zasahovanie opravný prostriedok sťažnosť

spisová značka	II. ÚS 675/2014	
populárny názov	Vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania	
sudca spravodajca	Lajos Mészáros	
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb	
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález	
dátum rozhodnutia	22.10.2015	
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1	
analytická právna veta	Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovými a právnymi názormi účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom, najmä s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, v ktorom sú upravené náležitosti odôvodnenia.	
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namieta porušenie vyššie uvedených článkov ústavy a dohovoru uznesením krajského súdu (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a uznesením okresného súdu (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“). Ústavný súd uznesením prijal sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich práv uznesením krajského súdu v rozsahu, v akom ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu v časti o uložení povinnosti sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie žalobcu v sume 3 174,50 € (časť prvého výroku) a súdny poplatok za odvolanie sťažovateľa v sume 99,50 € (tretí výrok), na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.	Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľovi (ako jednému zo žalovaných) bola na okresnom súde podaná žaloba, ktorou sa žalobca voči nemu domáhal určenia, že žalobca je výlučným vlastníkom určitých nehnuteľností a kúpna zmluva medzi žalovanými týkajúca sa týchto nehnuteľností je neplatná. Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažnosť, ktorou sťažovateľ predovšetkým namieta, že krajský súd v napadnutom uznesení nijako nereagoval na jeho argument, podľa ktorého okresný súd pri rozhodovaní o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie neakcentoval platnú a účinnú právnu úpravu týkajúcu sa súdnych poplatkov vzťahujúcu sa na čas podania odvolania žalobcom.

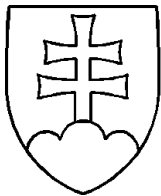
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

z odôvodnenia	<p>Ústavný súd konštatoval, že v čase podania odvolania žalobcom 28. apríla 2008 voči rozsudku okresného súdu zo 4. februára 2008 sa súdny poplatok za odvolanie voči súdnemu rozhodnutiu vo veci určenia vlastníctva nevyruboval z ceny predmetu, ku ktorému sa má vlastníctvo určiť, ale sa vyberal podľa písmena b) položky 1 časti I (Poplatky vyberané v občianskom súdom konaní) sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Na túto skutočnosť sťažovateľ vo svojom odvolaní krajský súd upozornil, avšak krajský súd na túto kľúčovú námietku sťažovateľa nereagoval. Krajský súd v napadnutom uznesení taktiež nereagoval na námietku sťažovateľa uvedenú v jeho odvolaní vzťahujúcu sa na tretí výrok uznesenia okresného súdu ohľadom toho, že z odôvodnenia nie je zrejmé, či okresný súd považoval žalovaných za nerozlučných alebo samostatných spoločníkov, pričom ide o podstatnú otázku spôsobu úhrady súdneho poplatku.</p> <p>Summa summarum, krajský súd sa síce stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu, avšak nezaoberal sa a nevyjadril sa k esenciálnym otázkam vzťahujúcim sa na ním prerokúvanú vec. Podstatné pritom bolo odpovedať na námietky sťažovateľa, ktoré sa aj vzhľadom na existujúcu právnu úpravu súdnych poplatkov v čase podania odvolania žalobcom dňa 28. apríla 2008 zdajú byť viac než relevantné a odpoveď na ne je jednoznačne pre spravodlivé rozhodnutie veci potrebná. Z toho dôvodu je zrejmé, že záver krajského súdu podľa ktorého k odôvodneniu uznesenia okresného súdu nemal „čo dodať“, je vyslovene arbitrárny a samotné napadnuté uznesenie tak nesie záťaž porušenia procesných práv sťažovateľa v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu v rozsahu, v akom ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu v časti o uložení povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie žalobcu v sume 3 174,50 € (časť prvého výroku) a súdny poplatok za odvolanie podané sťažovateľom v sume 99,50 € (tretí výrok) bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu v rozsahu, v akom ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu v časti o uložení povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie žalobcu v sume 3 174,50 € (časť prvého výroku) a súdny poplatok za odvolanie podané sťažovateľom v sume 99,50 € (tretí výrok) zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľovi priznal právo na úhradu trov konania. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 117/05, II. ÚS 88/01, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07 EŠLP: Helle v. Fínsko, č. 20772/92, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 19.12.1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 3.5.2001, bod 2
súvisiace právne predpisy	zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	aplikácia právnych noriem rozhodnutie poplatok práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu

spisová značka	II. ÚS 777/2014
populárny názov	Dôvody podania mimoriadneho dovolania
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález

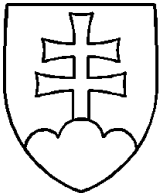

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

dátum rozhodnutia	11.06.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	<p>Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je požiadavka, aby sa najvyšší súd v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora právne korektným spôsobom, presvedčivo, zrozumiteľne a jednoznačne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s kľúčovými právnymi otázkami – v uvedenom prípade s vyhodnotením existencie oboch zmienených dovolacích dôvodov, t. j. inej vady konania a nesprávneho právneho posúdenia veci (chápaných vo vzájomných súvislostiach).</p> <p>Inou vadou konania uvedenou v § 243f ods. 1 písm. b) OSP, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je v mimoriadnom dovolaní namietaná, je procesná vada (error in procedendo). Za takú sa v judikatúre všeobecných súdov pritom jednoznačne považuje aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazov, resp. o ich hodnotení.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 1 M ObdoV 3/2012 a jeho rozsudkom z 26. marca 2013. Spor pred všeobecnými súdmi sa týka obchodnej spoločnosti S., a. s., L. M. (ďalej aj „žalobca“), a sťažovateľky ako žalovaného. Predmetný súdny spor sa týka úverovej zmluvy č. 13 z 8. februára 1990, ktorej predmetom bolo poskytovanie úverov na trvalo sa obracajúce zásoby (ďalej len „TOZ“) vo výške 339 840 000 Kčs, a úverovej zmluvy č. 237 z 28. decembra 1990, predmetom ktorej je poskytnutie strednodobého úveru na zásoby vo výške 299 840 000 Kčs. Predmetné úverové zmluvy uzavreli S., š. p. (ďalej len „SKL“), ako právny predchodca žalobcu a V., štátny peňažný ústav (ďalej len „V.“) – ako právny predchodca sťažovateľky v právnom postavení veriteľa z predmetných úverových zmlúv.</p> <p>V priebehu napadnutého konania boli postupne vydané tieto rozhodnutia:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-89 z 28. septembra 2000, ktorým rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 162 920 499 Sk istiny, súdny poplatok 500 000 Sk a trovy právnej zástupkyne žalobcu,- uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 22/01-123 zo 14. marca 2002, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-89 z 28. septembra 2000,- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-214 zo 14. apríla 2003, ktorým zamietol žalobu,- uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 190/2003 z 15. decembra 2004, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-214 zo 14. apríla 2003,- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005, ktorým rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 162 920 499 Sk istiny a náklady konania,- rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 347/2005-457 z 24. apríla 2007, ktorým o odvolaní žalovaného (sťažovateľky) proti rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 rozhodol tak, že označený rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol,- rozsudok najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 66/2007 z 29. septembra 2008, ktorým zrušil rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 347/2005-457 z 24. apríla 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,- uznesenie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie,- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010, ktorým

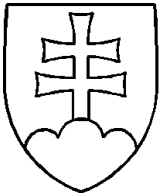

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 5 407 696,83 € a náhradu trov konania,</p> <ul style="list-style-type: none">- rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011, ktorým potvrdil odvolaním žalovaného (sťažovateľky) napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010,- uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu č. k. 1 ObdoV 41/2011-794 z 29. februára 2012, ktorým odmietol dovolanie žalovaného (sťažovateľky) proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (právoplatnému 22. júna 2011),- rozsudok najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu č. k. 1 M ObdoV 3/2012-869 z 26. marca 2013, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (sťažovateľkou napadnuté rozhodnutie). <p>Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd ako dovolací súd sa nezaoberal dovolaním v celom rozsahu uplatnených dôvodov. Vo vzťahu k mimoriadnym dovolaním napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a prvostupňového (krajského) súdu uvádza, že</p> <ul style="list-style-type: none">- závery najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu uvedené v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu (obdobne ako závery krajského súdu ako prvostupňového súdu uvedené v jeho rozsudku č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010, o ktorý ide), sú v absolútnom rozpore s vykonaným dokazovaním,- najvyšší súd ako odvolací súd sa v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 relevantným spôsobom nevyrovnal so vznesenou (opakovanou) námietkou premlčania,- v konaní, ktoré začalo na krajskom súde a skončilo napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, krajský súd nepriznal právny význam celému radu vykonaných dôkazov, v dôsledku čoho nesprávne vyhodnotil skutkový stav a v odôvodnení sa nevyrovnal s touto skutočnosťou. <p>Najvyšší súd ako dovolací súd v napadnutom rozsudku konštatoval neopodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. b) OSP; podľa jeho názoru sa v doterajšom priebehu konania predovšetkým so zreteľom na postup najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 107/2010 a rozsudok z 31. mája 2011, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010, nevyškylta iná vada.</p> <p>Sťažovateľka v sťažnosti konštatovala, že najvyšší súd ako odvolací súd v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 nezaujal žiadny právny záver k opakovanej námietke premlčania uplatnenej sťažovateľkou v priebehu konania, resp. k tomu, aký právny záver je vo vzťahu k tejto otázke relevantný – najmä so zreteľom na zrušovacie rozhodnutia vydané v doterajšom priebehu napadnutého konania.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Podstatou sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M ObdoV 3/2012 a jeho rozsudkom z 26. marca 2013, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (právoplatnému 22. júna 2011).</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu</p>

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

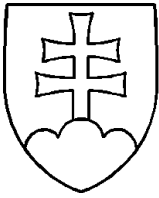
P. O. Box E – 35

príslušného súdneho konania.

Ústavný súd, vychádzajúc zo spisového materiálu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 49 Cb 59/2000, konštatuje, že v priebehu napadnutého konania, ktoré sa týkalo posudzovania úverovej zmluvy č. 13 z 8. februára 1990 o poskytovaní úverov na trvalo sa obracajúce zásoby a úverovej zmluvy č. 237 z 28. decembra 1990 o poskytovaní strednodobého úveru na zásoby, boli postupne vydané tieto rozhodnutia:

- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-89 z 28. septembra 2000, ktorým rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 162 920 499 Sk istiny, súdny poplatok 500 000 Sk a trovy právnej zástupkyne žalobcu,
- uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 22/01-123 zo 14. marca 2002, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-89 z 28. septembra 2000,
- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-214 zo 14. apríla 2003, ktorým zamietol žalobu,
- uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 6 Obo 190/2003 z 15. decembra 2004, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-214 zo 14. apríla 2003,
- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005, ktorým rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 162 920 499 Sk istiny a náklady konania,
- rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 347/2005-457 z 24. apríla 2007, ktorým o odvolaní žalovaného (sťažovateľky) proti rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 rozhodol tak, že označený rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol,
- rozsudok najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 66/2007 z 29. septembra 2008, ktorým zrušil rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 347/2005-457 z 24. apríla 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- uznesenie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie,
- rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010, ktorým rozhodol, že žalovaný (sťažovateľka) je povinný zaplatiť žalobcovi 5 407 696,83 € a náhradu trov konania,
- rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011, ktorým potvrdil odvolaním žalovaného (sťažovateľky) napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010,
- uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu č. k. 1 ObdoV 41/2011-794 z 29. februára 2012, ktorým odmietol dovolanie žalovaného (sťažovateľky) proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (právoplatnému 22. júna 2011),
- rozsudok najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu č. k. 1 M ObdoV 3/2012-869 z 26. marca 2013, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (sťažovateľkou napadnuté rozhodnutie).

Mimoriadne dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je v dispozičnej sfére generálneho prokurátora, aj keď podnet na jeho podanie môže podať účastník konania alebo osoba dotknutá rozhodnutím súdu, alebo osoba poškodená rozhodnutím súdu (§ 243e OSP), t. j. nejde o bezprostredný, a teda ani účinný právny prostriedok v rukách účastníka konania. Osobitosťou mimoriadneho dovolania je to, že generálny prokurátor môže napadnúť mimoriadnym dovolaním rozsudky všetkých stupňov súdov, okrem rozsudkov o dovolaní a o mimoriadnom dovolaní, uznesenia s výnimkou uznesení o vedení konania, platobné rozkazy, rozkazy na plnenie, zmenkové platobné rozkazy, šekové platobné rozkazy. V danom prípade podnet na podanie mimoriadneho dovolania, ktorému generálny prokurátor aj vyhovel, podala sťažovateľka ako

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

žalovaná v označených konaniach pred všeobecnými súdmi (krajským súdom a najvyšším súdom).

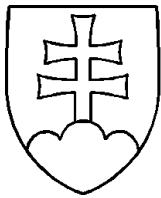
K dovolaciemu dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. b) OSP (iná vada konania)

Podľa § 243f ods. 1 písm. b) OSP mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd ako dovolací súd sa nezaoberal dovolaním v celom rozsahu uplatnených dôvodov. Najvyšší súd ako dovolací súd v napadnutom rozsudku konštatoval neopodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. b) OSP; podľa jeho názoru sa v doterajšom priebehu konania nevyskytla iná vada. Ústavný súd sa s týmto záverom najvyššieho súdu nestotožňuje.

V tejto súvislosti poukazuje na to, že inou vadou konania uvedenou v § 243f ods. 1 písm. b) OSP, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je v mimoriadnom dovolaní namietaná, je procesná vada (error in procedendo). Za takú sa v judikatúre všeobecných súdov pritom jednoznačne považuje aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazov, resp. o ich hodnotení. Aj v zmysle záveru najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v napadnutom rozsudku „v súdnej veci je nevyhnutné prihliadať na všetky rozhodnutia súdov nižších stupňov produkované v priebehu konania“, pričom najvyšší súd venuje pozornosť predovšetkým mimoriadnym dovolaním napadnutému rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (cca 33 strán textu, pozn.) a v súvislostiach aj týmto súdom potvrdenému rozsudku prvostupňového súdu (krajského súdu) č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 (cca 3 strany textu, pozn.). Okrem toho sa odvoláva aj na rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005, ktorého odôvodnenie obsahuje komplexné zhrnutie kľúčových skutočností v prvom období konania vo veci, ktorý najvyšší súd ako odvolací súd svojím uznesením č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009 zrušil, pričom vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd ako dovolací súd v napadnutom rozsudku v súvislostiach potvrdzujúceho rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 na adresu krajského súdu uviedol, že *«zo spisového materiálu vyplýva, že po tomto zrušovanom uznesení (uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009, pozn.) súd prvého stupňa riadiac sa názorom súdu vyššieho stupňa iba doplnil dokazovanie o zistenie, či bol pôvodný úver podľa úverovej zmluvy č. 13 skutočne poskytnutý. Prvostupňovým súdom vykonané dokazovanie však nemalo vplyv na už skoršie závery o platnosti, resp. neplatnosti úverových zmlúv č. 13 a 237... Je síce pravdou, že prvostupňový súd nepojal do rozsudku č. l. 606 príslušné časti odôvodnenia svojho rozsudku č. l. 357. Z toho však nemožno vyvodit', že nevychádzal z neplatnosti úverových zmlúv, zvlášť keď odvolací súd vo svojom obširnom zdôvodnení rozsudku č. l. 702 na strane 23 v druhom odseku túto skutočnosť taktiež vyhodnotil rovnakým spôsobom... Pokiaľ dôsledne zainteresovaní na tomto spore poznali obsah spisov a listinné dôkazy ani jeho stručné odôvodnenie nespôsobil jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov.“. Tvrdenia generálneho prokurátora o tom, že odvolací súd konštatoval v uznesení č. l. 537 platnosť úverových zmlúv neobstojí nielen z uvedených dôvodov, ale tiež preto, že ak by odvolací súd v tomto svojom skoršom rozhodnutí skutočne konštatoval platnosť úverových zmlúv, nemohol by predsa vo svojom neskoršom rozhodnutí č. l. 702 konštatovať naopak ich neplatnosť, keďže sa skutková a právna situácia v období medzi ich vydávaniami nijako nezmenila, a doplnené dokazovanie v rámci prvostupňového konania sa týmito otázkami už nezaoberalo.».*

V prerokúvanej veci je však podľa názoru ústavného súdu celkom zjavné, že krajský súd mal po zrušení rozsudku z 12. septembra 2005 a vrátení veci na ďalšie konanie pri svojom ďalšom postupe rešpektovať právny názor vyslovený v zrušovanom uznesení najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 4 Obo

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

150/2008-537 z 29. júna 2009, z ktorého vyplýva, že zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 „podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p.“, pretože „súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dokazovanie“, t. j. zrušil ho „nielen“ pre procesné chyby, a vrátil „vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie“, ako to v ďalšom priebehu konania vykladá najvyšší súd ako súd odvolací, resp. najvyšší súd ako dovolací súd.

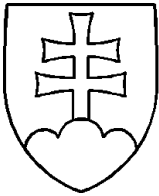
V zmysle štandardného výkladu § 226 OSP sa pod právnym názorom nerozumie len názor na právne posúdenie veci, ale výklad treba chápať širšie. So samotným nesprávnym právnym posúdením vecí sú spravidla „spojené aj chýbajúce alebo chybné skutkové zistenia, neúplnosť dokazovania, ktorých doplnenie podmieňuje spravodlivé rozhodnutie včítane aplikácie príslušných ustanovení hmotného práva. Viazanosť prvostupňového súdu právnym názorom odvolacieho súdu platí len pre ten skutkový stav, z ktorého sa vychádzalo pri zrušení rozhodnutia. Zrušením pôvodného rozhodnutia sa vec vracia do stavu, aký tu bol pred vydaním rozhodnutia súdu prvého stupňa. Prvostupňový súd sa riadi intenciami zrušujúceho uznesenia, avšak naďalej postupuje podľa procesných predpisov. V konaní odstraňuje nielen vytýkané nedostatky, ale aj také, ktoré vytýkané neboli, a ktoré v procesnom postupe zistí. Doplní dokazovanie, prípadne niektoré dôkazy vykoná znova, ak neboli úplné alebo ak nastala procesná situácia, vyžadujúca takýto postup. Po splnení dôkaznej povinnosti a vyhodnotení dokazovania rozhodne znovu... Dôvody nového rozhodnutia, ktoré vychádza z odlišného názoru, než názor, z ktorého vychádzalo zrušujúce rozhodnutie, musia byť v novom rozhodnutí jasne uvedené“ (Občiansky súdny poriadok. Komentár. Bratislava: vydavateľ, 2009, bod 226 vysvetlivky, s. 570).

Krajský súd vzhľadom na uvedené mal podľa názoru ústavného súdu po vrátení veci v rámci ďalšieho konania zrušiť svoje uznesenie o skončení dokazovania, čo konštatoval napokon aj najvyšší súd ako dovolací súd v napadnutom rozsudku, a potom v dokazovaní (a tým vlastne v ďalšom konaní) pokračovať, resp. doplniť dokazovanie.

Z uvedených hľadísk (dôvodov) nemožno rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 (pozostávajúci z necelých troch strán) považovať za rozsudok, ktorým sa tento súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so zrušovacím uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu (č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009) z hľadiska právnych záverov, ktoré v ňom boli obsiahnuté a ktorými sa bol povinný riadiť pri svojom ďalšom postupe. Za týchto okolností potom nemožno označený rozsudok krajského súdu z 11. marca 2010 považovať za rozhodnutie, v ktorom sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s úlohou doplniť dokazovanie uloženou mu odvolacím súdom, a preto nie je podľa názoru ústavného súdu spôsobilý ani na to, aby mohol byť považovaný za konečné rozhodnutie v spore.

Jeho „stručnosť“ (ktorú konštatoval najvyšší súd ako odvolací súd i najvyšší súd ako dovolací súd) nemožno považovať za prednosť, ale za vadu, resp. za taký nedostatok, ktorý ohrozuje presvedčivosť rozhodnutia, predovšetkým pokiaľ ide o jeho odôvodnenie, za vadu, ktorú nemožno nijako ospravedlniť (hoci najvyšší súd toto rozhodnutie v konečnom dôsledku takto nevyhodnotil), pretože tieto nedostatky a nejasnosti sa týkajú zásadnej otázky, a to použitých dôkazných prostriedkov, ako aj hodnotenia dôkazov v rámci vykonaného doplnenia dokazovania.

Na druhej strane na právny názor vyslovený na s. 7 zrušovacieho uznesenia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 4 Obo 150/2008-537 z 29. júna 2009 krajský súd v rozsudku č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 nijako nereagoval, pričom táto skutočnosť (nereagovanie) sa nestala predmetom pozornosti najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (okrem kritiky na adresu jeho nejasnosti, pri rešpektovaní faktu, že iný senát odvolacieho súdu môže mať na vec iný názor; k

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

tomu v ďalších súvislostiach pozri aj ďalej) a nestala sa ani predmetom pozornosti najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v uznesení č. k. 1 ObdoV 41/2011-794 z 29. februára 2012, ktorým zamietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011.

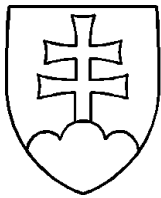
Túto vadu konania, resp. rozhodnutia, nepostrehol, a teda na ňu nereagoval ani najvyšší súd ako odvolací súd, ktorý potvrdil, teda akceptoval závery týkajúce sa doplnenia dokazovania tak, ako sú uvedené v rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 a v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 (ako aj závery, ktoré v ňom však fakticky absentujú), pričom sa snažil aj o rekapituláciu predchádzajúcich konaní v tomto smere. Je pritom pozoruhodné, že potvrdzujúci rozsudok najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 svojim rozsahom (17 strán, pozn.) vo veľkej miere prekračuje aj rozsah prvého meritórneho rozsudku krajského súdu vo veci (t. j. rozsudku č. k. 49 Cb 59/2000-89 z 28. septembra 2000, ktorý má necelé 4 strany).

Podľa ústavného súdu je paradoxné, že rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 1 Obo 107/2010 (z 31. mája 2011), ktorým potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 (v poradí už štvrtý), vnáša podľa názoru ústavného súdu do postupu v namietanej veci a do rozhodovania o nej viac pochybností než očakávanej právnej istoty. Okrem iného totiž nahrádza aj pôvodné úvahy krajského súdu vlastnou značne protirečivou a „tvorivou“ interpretáciou skutkovej i právnej situácie v napadnutej veci.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 nie je žiadna relevantná zmienka o hodnotení priebehu a stavu dokazovania obsiahnutého v predchádzajúcom rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005, t. j. javí sa, akoby krajský súd opätovne rozhodol vo veci bez toho, aby svoje rozhodnutie založil aj na zohľadnení skutkových záverov, ktoré vyplynuli z predchádzajúceho priebehu konania a boli vyjadrené v rozsudku z 12. septembra 2005, ktorý bol súčasťou spisu, čo je z ústavného hľadiska len ťažko udržateľné a obhájiteľné.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že práve v období, keď došlo k zrušeniu rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005 a vráteniu veci tomuto súdu na doplnenie dokazovania, došlo opatrením predsedníčky krajského súdu k zmene zákonného sudcu JUDr. P. P. (samosudcu v tejto veci) a spis v predmetnej veci bol pridelený do samosudcovského sporového obchodného oddelenia sudkyňi JUDr. J. G.. Táto zákonná sudkyňa po nariadení pojednávania na 14. január 2010 a „vykonaní doplnenia dokazovania“ vyhlásila rozsudok založený na doplnení listinných dôkazov do spisu 11. marca 2011 bez toho, aby vo svojom rozhodnutí aspoň deklarovala minimálnu súvislosť, t. j. vzťah so zrušeným rozsudkom krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005. Podľa názoru ústavného súdu bez riadneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov, ako aj bez primeraného zohľadnenia, resp. vyrovnania sa s právnym názorom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu treba takýto prístup hodnotiť ako krajne formalistický.

Krajský súd sa v rámci doplnenia dokazovania obmedzil v podstate len na „doloženie (listinných dôkazov) do spisu“, prakticky bez ich akejkoľvek analýzy či hodnotenia. Z toho sa dá vyvodiť, že krajský súd nehodnotil listinné dôkazy v zmysle príslušných ustanovení (§ 125 OSP o dôkazných prostriedkoch, resp. § 132 OSP o hodnotení dôkazov), nie je teda jasné, aký význam treba pripísať jeho formulácii, že „žalovaný jednoznačne nepreukázal poskytnutie finančných prostriedkov“, a nie je jasné ani to, či výroková časť rozsudku nie je založená len na zistení, že odporca (sťažovateľka) v konaní nepredložil originály relevantných dokladov (čo podporuje aj záver obsiahnutý v rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu na s. 30). Inak povedané, nespôsobilé odôvodnenie rozsudku

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

krajského súdu z 11. marca 2010 diskvalifikuje toto rozhodnutie z ústavného hľadiska ako celok.

Keďže podľa názoru ústavného súdu predovšetkým doplnenie dokazovania a spôsob vyhodnotenia získaných poznatkov (informácií), ako ich uviedol krajský súd v rozsudku č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010, neboli vykonané lege artis, tieto zakladajú inú vadu napadnutého konania. Výsledok a vyhodnotenie dokazovania pritom má kľúčový vplyv na záver o „reálnom poskytnutí/neposkytnutí“ finančných prostriedkov, ktoré je základným predpokladom vzniku neoprávneného majetkového prospechu ako zásadnej otázky v napadnutom konaní, t. j. má vplyv aj na správne právne posúdenie veci. Úvahy na tému dôkazného bremena uvedené v odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu ústavný súd tiež nepovažuje za jednoznačné.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že v celom doterajšom priebehu konania (počas 13 rokov) sa vyskytujú dva rozdielne právne názory (názory rozdielnych senátov najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu i najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu) na základné otázky v predmetnom spore. Tie sa prejavujú na jednej strane v rozhodnutiach o zamietnutí žaloby, na druhej strane v rozhodnutiach o vyhovení žalobnému návrhu a o povinnosti zaplatiť neoprávnený majetkový prospech. Aj a najmä preto má teda ustálenie dôkaznej situácie a presvedčivo odôvodnené rozhodnutie mimoriadny význam pre prijatie spravodlivého a presvedčivého konečného rozhodnutia. Vnútorne rozpory medzi vydanými rozhodnutiami spôsobujú ich nepresvedčivosť a nepreskúmateľnosť, čo považuje ústavný súd z ústavného hľadiska za neakceptovateľné.

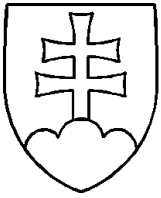
K dovolaciemu dôvodu podľa § 243f písm. c) OSP (nesprávne právne posúdenie veci)

Podľa § 243f písm. c) OSP mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e OSP, ak rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Sťažovateľka v sťažnosti konštatovala, že najvyšší súd ako odvolací súd v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 nezaujal žiadny právny záver k opakovanej námietke premlčania uplatnenej sťažovateľkou v priebehu konania, resp. k tomu, aký právny záver je vo vzťahu k tejto otázke relevantný – najmä so zreteľom na zrušovacie rozhodnutia vydané v doterajšom priebehu napadnutého konania.

Ústavný súd poukázal na to, že v dovolacom konaní, v rámci ktorého bol vyhlásený rozsudok sp. zn. 1 ObdoV 66/2007 z 29. septembra 2008, najvyšší súd ako dovolací súd nemal použiť právnu úpravu, ktorá nadobudla účinnosť 15. októbra 2008, pretože v čase vydania tohto rozsudku mal postupovať podľa Občianskeho súdneho poriadku v aktuálnom platnom znení, t. j. v znení účinnom do 14. októbra 2008 (relevantnú právnu úpravu cituje nakoniec aj najvyšší súd priamo v odôvodnení napadnutého rozsudku). Ide teda o elementárne nesprávny právny názor prezentovaný najvyšším súdom ako odvolacím súdom v rozsudku č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011, ktorý tvorí súčasť jeho odôvodnenia a ktorý v konečnom dôsledku mohol mať vplyv aj na jeho výrok.

Pri skúmaní existencie dovolacieho dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. c) OSP v námietke obsiahnutej v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora najvyšší súd ako dovolací súd nezistil odkaz na konkrétne porušenie zákona, resp. zistil nejednoznačnosť v samotnej formulácii („môže v súvislostiach tohto rozhodnutia znamenať“). Najvyšší súd ako dovolací súd v tejto časti odôvodnenia napadnutého rozsudku venuje viac (neprimerane) pozornosti formálnej stránke ako obsahu tejto námietky generálneho prokurátora. Podľa názoru ústavného súdu každá námietka (dovolací dôvod) môže byť prezentovaná aj v podobe zovšeobecnenia (zovšeobecneného argumentu). Nemožno sa paušálne stotožniť so stanoviskom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o tom, že nejednoznačný interpretačný výklad jednej vety nespĺňa podmienku – aj jedna veta môže spĺňať podmienku, že bol porušený zákon („zo zákona je vylúčené, že by došlo k

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

skutočnému poskytnutiu finančných prostriedkov z úveru“). Najvyšší súd ako dovolací súd pri rozhodovaní o mimoriadnom dovolaní podobne postupoval pri skúmaní námietky generálneho prokurátora o právnej kvalifikácii záveru najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu („zmluvy uzavreté pred účinnosťou Obchodného zákonníka, ktoré neboli do jeho účinnosti splatené, sa majú posudzovať podľa Obchodného zákonníka“). Podľa názoru ústavného súdu bolo úlohou najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sa v tomto kontexte predovšetkým zaoberať otázkou, či a aký vplyv mohol mať/mal tento právny názor najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu na rozhodnutie vo veci samej z hľadiska v ňom obsiahnutej právnej kvalifikácie. Prezentovaný názor najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu k uvedenému vyjadreniu – „len interpretuje... avšak nevyjadruje svoj názor“ – je ústavne neudržateľný, pretože nemožno obhájiť tézu, že kto interpretuje, nevyjadruje svoj právny názor; právo je totiž z hľadiska svojej povahy interpretatívne.

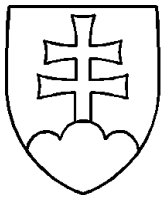
Záver

Najvyšší súd ako súd dovolací pri preskúmaní mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora dospel k záveru, že rozsudok najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 je ústavne akceptovateľný. Podľa názoru ústavného súdu tento záver neobstojí.

Podľa názoru ústavného súdu je totiž rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 svojím obsahom protirečivý a nejednoznačný. Táto protirečivosť vyplýva zo snahy konvalidovať príliš „stručné“ – z tohto dôvodu neakceptovateľné (nepresvedčivé) rozhodnutie krajského súdu – a prakticky nahradiť jeho nedostatky vlastnou rekapituláciou argumentácie, resp. dokazovania, obsiahnutej predovšetkým v rozsudku krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-357 z 12. septembra 2005. Najvyšší súd ako dovolací súd sa pritom nezaoberal vážnymi nedostatkami doplnenia dokazovania, resp. odôvodnenia rozsudku krajského súdu.

Prvostupňový rozsudok krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 potvrdený rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011 sa podľa názoru ústavného súdu z hľadiska požiadaviek kladených na odôvodnenie rozhodnutia vyznačuje predovšetkým ústavnoprávnou neakceptovateľnosťou, z hľadiska dodržania ústavnoprocených pravidiel prima facie je chybný a nedostatočný, a to nielen z dôvodu svojej stručnosti eliminujúcej jeho celkovú výpovednú hodnotu, ale najmä z dôvodu opomenutia vykonania základných procesných úkonov, keď nielenže nezrušil uznesenie o skončení dokazovania (obe tieto skutočnosti pritom uvádza aj napadnutý rozsudok, ale bez toho, aby z nich bol vyvodený príslušný záver), ale ho formálne „iba doplnil“ o zistenie, či bol pôvodný úver podľa úverovej zmluvy skutočne poskytnutý. Nenapĺňa ani relevantné procesné ustanovenia o vykonávaní dôkazov a o ich hodnotení, pretože zo strohých „minimalistických“ formulácií nie je jasné, kde a ako nadväzuje na doteraz vykonané dokazovanie, so zreteľom na kľúčový fakt, že v doterajšom priebehu konania rozhodnutie krajského súdu a rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho či dovolacieho oscilovali medzi dvomi právnymi názormi, na odôvodnenie ktorých nevyhnutne vplýva aj dokazovanie a vyhodnotenie dokazovania uskutočnené lege artis.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd hodnotí postup najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora sp. zn. 1 M ObdoV 3/2012 a jeho napadnutý rozsudok z 26. marca 2013, ktorým zamietol dovolanie, ako nezodpovedajúci požiadavkám vyplývajúcim z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasťou uvedených práv je totiž nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom, presvedčivo, zrozumiteľne a jednoznačne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s kľúčovými právnymi otázkami – v uvedenom prípade s

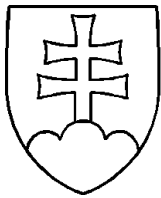
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>vyhodnotením existencie oboch zmienených dovolacích dôvodov, t. j. inej vady konania a nesprávneho právneho posúdenia veci (chápaných vo vzájomných súvislostiach) – vo vzťahu k potvrdzujúcemu rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu č. k. 1 Obo 107/2010-702 z 31. mája 2011, v priamej súvislosti s napadnutým, svojou povahou „konečným“ rozsudkom krajského súdu č. k. 49 Cb 59/2000-606 z 11. marca 2010 (ale v konečnom dôsledku aj s ďalšími označenými rozhodnutiami prijatými v rámci celého doterajšieho priebehu napadnutého konania vo veci sp. zn. 49 Cb 59/2000).</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho rozsudkom, porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal ústavný súd právo na úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 1/95, I. ÚS 37/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, I. ÚS 4/00, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, II. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 79/02, I. ÚS 56/01, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03, IV. ÚS 233/04, IV. ÚS 95/07, IV. ÚS 77/02, II. ÚS 63/06, I. ÚS 24/00, III. ÚS 119/03, I. ÚS 35/98, I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, III. ÚS 300/06, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), IV. ÚS 350/09.</p> <p>EŠLP: Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B.</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
klúčové slová	<p>dovolanie mimoriadne dovolanie dokazovanie</p>

spisová značka	II. ÚS 866/2014
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia o predbežnom opatrení
sudca spravodajca	Ludmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.08.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Aj v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podal Okresnému súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) žalobu o určenie vlastníckeho práva k špecifikovanému pozemku proti V. S. (ďalej len „žalovaný“). Svoju žalobu odôvodnil tým, že bol založený zakladateľskou listinou z 15. apríla 1992 jediným zakladateľom Fondom národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „Fond“). Predmetom nepeňažného vkladu Fondu do základného imania sťažovateľa mal byť aj predmetný pozemok, ktorý bol odovzdaný sťažovateľovi 1. mája 1992, vlastnícke právo sťažovateľa bolo do katastra nehnuteľností zapísané 19. apríla 1993. Vzhľadom na to, že tento stav trvá viac ako desať rokov, sťažovateľ zastáva právny názor, že vlastníkom

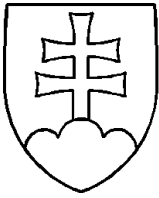

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>predmetného pozemku sa stal 1. mája 2002 vydržaním.</p> <p>V napadnutom konaní sťažovateľ podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia a navrhol, aby okresný súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa prevodu pozemku, ktorý je predmetom sporu. Svoj návrh odôvodnil tým, že pozemok, ktorý je predmetom napadnutého konania, je aj predmetom exekúcie, pričom súdny exekútor vydal upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie predajom tohto pozemku, ako aj exekučný príkaz na vykonanie exekúcie jeho predajom. Vykonanie exekúcie by podľa sťažovateľa vyvolalo nevratný právny stav, navrátenie do predošlého stavu je v exekúcii vylúčené, preto by rozhodnutie súdu bolo v napadnutom konaní bezvýznamné. Podľa sťažovateľa jediným dostupným právnym nástrojom pre neho je predbežné opatrenie, pretože nie je účastníkom exekučného konania.</p> <p>Okresný súd návrhu sťažovateľa vyhovel a uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa prevodu vlastníckeho práva k špecifikovanému pozemku do právoplatného skončenia napadnutého konania. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením tak, že uznesenie okresného súdu zmenil a návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.</p> <p>Sťažovateľ v prvom rade namieta, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu z 29. apríla 2014 nespĺňa požiadavky podľa § 157 ods. 2 OSP. Poukazuje na obsah svojho vyjadrenia z 8. januára 2013, vyjadrenia z 28. apríla 2014, rovnako tak na dôkazy, ktoré predložil so žalobou a s podaním z 10. júna 2013. Podľa sťažovateľa uvedené argumenty mali význam pre rozhodnutie krajského súdu o odvolaní – krajský súd sa k nim nijako nevyjadril a nezaoberal sa nimi. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nemožno takto zistiť, ako krajský súd dospel k svojim záverom.</p> <p>Podľa sťažovateľa postup krajského súdu v napadnutom konaní a odôvodnenie napadnutého uznesenia sú v rozpore s princípom rovnosti účastníkov, pretože krajský súd prevzal tvrdenia jedného účastníka bez toho, aby ich tento podporil dôkazmi, a tvrdenia druhého účastníka podporené dôkazmi nijako nespomenul a nevyhodnotil.</p> <p>Právny záver krajského súdu, že sťažovateľ dostatočne neosvedčil svoj nárok, nie je podľa sťažovateľa dostatočne odôvodnený a je v rozpore s písomnými dôkazmi.</p> <p>Záver krajského súdu o tom, že neosvedčil reálnu hrozbu ujmy, ktorú možno odstrániť predbežným opatrením, považuje sťažovateľ za arbitrárny. V tejto súvislosti poukazuje na výklad a aplikáciu § 134 ods. 2 Exekučného poriadku krajským súdom, ktorý je podľa sťažovateľa v rozpore so zmyslom a účelom tohto ustanovenia a tiež v rozpore s rozhodovacou praxou súdov.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia byť zrejmé dôvody, pre ktoré súd nariadil predbežné opatrenie (porovnaj § 74 ods. 1 a § 76 ods. 4 OSP), alebo dôvody, pre ktoré návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Podľa svojej stabilizovanej judikatúry (II. ÚS 398/2014, m. m. II. ÚS 415/08) môže ústavný súd zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Ústavný súd opakovane zdôraznil, že aj v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (II. ÚS 398/2014, m. m. II. ÚS 415/08).</p> <p>Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu zmenil tak, že</p>

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

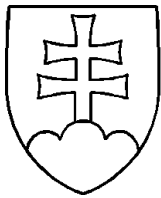
Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že ani v prípade vedenia súdneho konania s predmetom ochrany vlastníckeho práva nie je potrebné vždy zastabilizovať existujúce právne vzťahy, pretože inštitút predbežného opatrenia je inštitút mimoriadny a výnimočný, prichádzajúci do úvahy až za stavu reálneho ohrozenia osvedčeného nároku navrhovateľa podloženého konkrétnymi skutočnosťami. Intenzita osvedčenia nároku v danom prípade nie je legitímna, a to s ohľadom na výsledok konania o určenie vlastníctva odporcu, ktorého vlastníctvo bolo právoplatne určené rozhodnutím okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Taktiež podľa názoru krajského súdu nedošlo k osvedčeniu reálnej hrozby ujmy, na odstránenie ktorej ako jediný prostriedok môže slúžiť navrhované predbežné opatrenie, a to vzhľadom na vedenie konania o vylúčenie relevantného pozemku z exekúcie iniciovaného navrhovateľom. Krajský súd zastáva názor, že ustanovenie § 134 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. nie je pre daný prípad použiteľné, nakoľko dané ustanovenie exekučného poriadku má na mysli nemožnosť výkonu exekúcie na majetok zastabilizovaný už pred začatím exekučného konania, pretože predbežné opatrenie ukladajúce zákaz nakladať s nehnuteľnosťou logicky nemôže smerovať proti povinnému po začatí exekučného konania, keďže v takomto štádiu vývinu právnej situácie predaj nehnuteľnosti realizuje exekútor, t. j. jej predaj nie je výsledkom realizácie vlastníckeho práva vlastníka.

Ústavný súd konštatoval, že v prvom rade je potrebné zohľadniť, že v prerokúvanom prípade ide o konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V konaní o takomto návrhu príslušný súd v zásade nevykonáva dokazovanie, vychádza len z tzv. osvedčených skutočností – skutočností, ktoré vyplývajú z tvrdení účastníkov konania v ich podaniach, prípadne zo skutočností, ktoré možno osvedčiť z dôkazov, ktoré účastníci predložili v príslušnom štádiu konania o veci samej. Z odôvodnenia rozhodnutia o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí byť zrejmé, aký bol skutkový základ jeho rozhodnutia, t. j. súhrn relevantných osvedčených skutočností a jeho záver týkajúci sa splnenia zákonných podmienok na nariadenie predbežného opatrenia. Z povahy veci vyplýva, že pôjde o primeranú aplikáciu § 157 ods. 2 OSP týkajúcu sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia, pretože napr. nevyhnutne budú absentovať úvahy o relevantných skutkových okolnostiach a dôkazoch, ktoré ich preukazujú, úvahy o hodnotení dôkazov a dôvody, prečo súd nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bude takto spravidla stručnejšie, ako rozhodnutie vo veci samej. Napriek tomu je potrebné trvať na tom, aby, hoci kvantitatívne stručnejšie odôvodnenie, malo príslušnú kvalitu – t. j. aby toto odôvodnenie bolo dostatočne individualizované, obsahovalo sumu relevantných osvedčených skutočností a tiež úvah, ktoré umožnia späť preskúmať záver o tom, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na nariadenie predbežného opatrenia.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu nie je dostatočne individualizované, obsahuje len minimum osvedčených skutočností a nie sú zrejmé závery, na základe ktorých krajský súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Zo sťažnosti sťažovateľa je zrejmé, že v danom štádiu konania okresnému súdu predložil viaceré podania napr. samotný návrh, vyjadrenie z 8. januára 2013 a predložil tiež viaceré dôkazy. Javí sa, že skutočnosti vyplývajúce z týchto dôkazov mohli byť relevantné pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Sťažovateľ napr. v rozsiahlej argumentácii poukazuje na obsah konania vo veci samej – t. j. určenie vlastníckeho práva k pozemku vydržaním a vzťah tohto konania ku konaniu o určenie vlastníckeho práva žalovaného v konaní Okresného súdu Bratislava III vedenom pod sp. zn. 8 C 32/07. Krajský súd však tieto skutočnosti neuviedol a nijako sa s nimi nevysporiadal. Rovnako tak záver krajského súdu o tom, že predbežné opatrenie nie je jediným prostriedkom

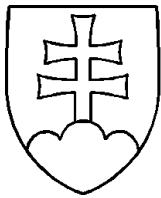
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>nápravy pre sťažovateľa vzhľadom na konanie o vylúčenie veci z exekúcie, sa javí byť v rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu – napr. s jeho uznesením sp. zn. 3 M Cdo 20/2010, v ktorom tento dospel k záveru, že súdny exekútor „môže aj po podaní žaloby o vylúčenie veci z exekúcie v exekúcii pokračovať, vykonávať úkony exekučnej činnosti a realizovať predaj veci na dražbe aj vtedy, ak konanie o vylúčenie veci z exekúcie nebolo právoplatne skončené“. Na tomto základe sa javí aj záver krajského súdu o tom, že sťažovateľ neosvedčil hrozbu reálnej ujmy, za zjavne neodôvodnený, a tým nepreskúmateľný. Z týchto dôvodov je napadnuté uznesenie krajského súdu zjavne neodôvodnené, nepreskúmateľné a tak ústavne neudržateľné.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny.</u></p> <p><u>Ústavný súd preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012, I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00, IV. ÚS 106/2010, II. ÚS 264/04, IV. ÚS 115/03, II. ÚS 398/2014, m.m. II. ÚS 415/08, II. ÚS 71/97</p> <p>ESLP: Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1944, Boldea proti Rumunsku č. 19997/02</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov</p>
klúčové slová	<p>vlastníctvo rozhodnutie arbitrážnosť predbežné opatrenie nehnuteľnosť exekúcia žaloba práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu</p>

spisová značka	II. ÚS 46/2015
populárny názov	Asperačná zásada
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	03.09.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Záver ústavného súdu vyslovené v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vzťahujúce sa na ústavnú nesúladosť § 41 ods. 2 Trestného zákona v časti „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ sa musia vzhľadom na totožný text, ducha i predmet a spôsob regulácie, ale najmä na účely naplnenia princípu spravodlivého súdneho procesu a ochrany subjektívnych ústavných práv dotknutých fyzických osôb, ktorým bol uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchateľovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“.
skutkový stav a základné	Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal na okresnom súde

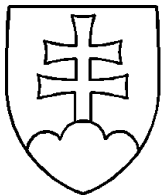

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

fakty	<p>návrh na povolenie obnovy konania v ktorom uviedol, že mu bol uložený trest podľa asperačnej zásady uvedenej v ustanovení § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., identicky v § 41 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Trestný zákon“), ktorú ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 zmiernil tak, že sa zvyšuje iba horná hranica trestnej sadzby, a preto, odvolávajúc sa na uvedený nález ústavného súdu, jemu určená trestná sadzba nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy a vymeraný trest považoval za neprímeraný.</p> <p>Okresný súd uznesením zamietol sťažovateľov návrh na povolenie obnovy konania predovšetkým z dôvodu, že nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 sa podľa okresného súdu nevzťahuje na právnu úpravu asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť. Krajský súd uznesením túto sťažnosť sťažovateľa zamietol.</p> <p>Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu a jeho uznesením, ktorým bol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietnutý, ako aj postupom krajského súdu a jeho uznesením, ktorým krajský súd sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania zamietol. Ústavný súd prijal sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že postup krajského súdu v konaní, ako aj jeho rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa bol v čase jeho rozhodovania v súlade s platným právnym stavom a s rozhodovacou praxou všeobecných súdov vychádzajúcej z právneho názoru, že nálezom ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 nebolo dotknuté ustanovenie § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (Trestný zákon č. 140/1961 Zb.). Na druhej strane však je podľa krajského súdu potrebné prihliadnuť na to, že najvyšší súd svojím stanoviskom trestnoprávneho kolégia pod č. Tpj 36/14 z 9. decembra 2014 zjednotil rozhodovaciu prax všeobecných súdov tak, že rovnaké právne účinky, aké má ustanovenie § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde, vyvoláva vyhlásenie nálezu vo vzťahu k § 41 ods. 2 Trestného zákona aj vo vzťahu k ustanoveniu § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005. V tejto časti sťažnosti preto námietky sťažovateľa krajský súd považuje za dôvodné.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd konštatoval, že k zavedeniu asperačnej zásady do právneho poriadku Slovenskej republiky došlo zákonom č. 171/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý doplnil § 35 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. o nový odsek 2 a následná rekodifikácia trestného práva hmotného v podobe Trestného zákona upravila asperačnú zásadu v § 41 ods. 2 Trestného zákona.</p> <p>Ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vo vzťahu k asperačnej zásade (jej časti) rozhodol, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že je potrebné súhlasiť s názorom krajského súdu (resp. okresného súdu), že nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 nepojednáva o ústavnej konformite asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a je taktiež pravdou, že § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. nestratil účinnosť v zmysle čl. 125 ústavy na základe rozhodnutia ústavného súdu o nesúlade právneho predpisu s ústavou, ale stratil platnosť a účinnosť jeho zrušením Trestným zákonom (§ 439 Trestného zákona), teda z formálneho hľadiska nie je možné aplikovať § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde ako dôvod obnovy takého konania, v rámci ktorého bol navrhovateľovi uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2</p>

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

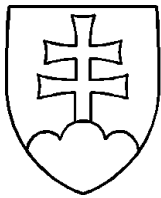
Pravdou však zostáva, že ústavný súd v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vyslovil, že ani viacčinný súbeh trestných činov nemôže byť dôvodom na obmedzenie, resp. odňatie práva páchatel'a na primeraný, individualizovaný trest v rámci zákonných trestných sadzieb stanovených zákonodarcom za trestný čin zo zbiehajúcich sa trestných činov najprísnejšie trestný, s možnosťou zváženého uloženia trestu v sprísnenej trestnej sadzbe. Závery ústavného súdu vyslovené v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vzťahujúce sa na ústavnú nesúladnosť § 41 ods. 2 Trestného zákona v časti „súd uloží páchatel'ovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ sa musia vzhľadom na totožný text, ducha i predmet a spôsob regulácie, ale najmä na účely naplnenia princípu spravodlivého súdneho procesu a ochrany subjektívnych ústavných práv dotknutých fyzických osôb, ktorým bol uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatel'ovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“.

Ústavný súd hodnotí, že v situácii, kde text a účel § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde neumožňuje pod prípady, ktoré táto právna norma predpokladá, subsumovať situáciu podaného návrhu na povolenie obnovy takého konania, v rámci ktorého bol navrhovateľovi uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom nepovolí obnovu konania v situácii, kde bol navrhovateľovi ukladaný trest za použitia asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a kde podľa mienky ústavného súdu závery vyplývajúce z nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 sa musia vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatel'ovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“, by bolo zjavne nespravodlivé a vo vzťahu k ochrane ústavných práv dotknutej osoby neudržateľné. Na vec navrhovateľa povolenia obnovy konania, ktorému bol uložený trest odňatia slobody podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. je teda potrebné aplikovať závery vyjadrené v stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. Tpj 36/2014 z 9. decembra 2014 v spojení so stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. Tpj 44/2013 z 26. novembra 2013 a zjednocujúcim stanoviskom ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 2/2014 zo 7. mája 2014, a pomocou sudcovskej tvorby práva vyplniť medzeru v § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde na čas, kým zákonodarca nezareaguje na vzniknutú situáciu (medzeru v právnom predpise) alebo ústavný súd nerozhodne o súlade § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatel'ovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ s právnym predpisom vyššej právnej sily na základe kvalifikovaného návrhu aktívne legitimovaného subjektu.

Tým, že okresný súd a krajský súd v napadnutom uznesení zvolili konzervatívnejší prístup k výkladu aplikovateľných právnych predpisov, pričom na účely ochrany ústavných práv sťažovateľa boli tieto všeobecné súdy oprávnené nahliadať na vec prizmou povolených hraníc pre sudcovskú tvorbu práva, neposkytli sťažovateľovi ochranu hodnú princípom súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušili jeho základné právo na súdnu ochranu v zmysle uvedeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd nevyhovел žiadosti sťažovateľa o vyslovenie porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy procesným postupom krajského súdu v konaní, nakoľko v procesnom postupe krajského súdu (v zmysle dodržania formálnych procesných pravidiel) nezistil také nedostatky, ktoré by boli dôvodom na vyslovenie porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy samotným procesným postupom krajského súdu.

Pokiaľ sťažovateľ navrhoval, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu „vymazať odsúdenie v odpise registra trestov“, ústavný súd musí konštatovať, že v zmysle § 56 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde nemá právomoc rozhodnúť

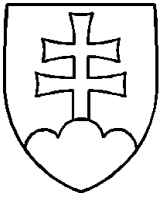
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	navrhovaným spôsobom. V tomto prípade ústavný súd tomuto návrhu sťažovateľa nevyhovel. <u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, vrátil vec na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: PL. ÚS 106/2011, II. ÚS 161/2012, II. ÚS 73/2015
súvisiace právne predpisy	zákon č. 140/1961 Zb. trestný zákon v znení neskorších predpisov
klúčové slová	výklad (interpretácia) obnova konania princíp a zásady (zjednotenie pojmov) práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu

spisová značka	II. ÚS 111/2015
populárny názov	Asperačná zásada
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	03.09.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Záver ústavného súdu vyslovené v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vzťahujúce sa na ústavnú nesúladosť § 41 ods. 2 Trestného zákona v časti „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ sa musia vzhľadom na totožný text, ducha i predmet a spôsob regulácie, ale najmä na účely naplnenia princípu spravodlivého súdneho procesu a ochrany subjektívnych ústavných práv dotknutých fyzických osôb, ktorým bol uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchateľovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ podanou sťažnosťou namietal porušenie vyššie uvedených článkov Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením okresného súdu, ako aj postupom a uznesením krajského súdu. Ústavný súd na verejnom zasadnutí prijal sťažnosť v časti namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho uznesením na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon č. 140/1961 Zb.“), za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 8 mesiacov za použitia tzv. asperačnej zásady uvedenej v § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Sťažovateľ podal na okresnom súde návrh na povolenie obnovy konania, pričom svoj návrh odôvodnil najmä poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012, ako aj poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn.

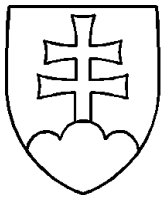

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>Typ 44/2013 z 26. novembra 2013. Okresný súd napadnutým uznesením návrh na povolenie obnovy konania odmietol a krajský súd napadnutým uznesením sťažovateľom podanú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu zamietol.</p> <p>Sťažovateľ je toho názoru, že okresný súd, ako aj krajský súd napadnutými uzneseniami porušili jeho práva najmä z dôvodu, že sa nezaoberali jeho argumentáciou, pričom sťažovateľ dôvodí, že bolo potrebné závery a právne následky nálezú ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 analogicky aplikovať aj na prípady, v ktorých bol trest ukladaný podľa už neplatného a neúčinného ustanovenia § 35 ods. 2 (asperačná zásada) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Podľa sťažovateľa samotná rekodifikácia trestného práva hmotného prijatím Trestného zákona, ktorým stratil účinnosť Trestný zákon č. 140/1961 Zb., ktorý upravoval asperačnú zásadu, ktorá bola svojim obsahom i sledovaným cieľom zakomponovaná rovnako do nového Trestného zákona, nemôže byť na ujmu sťažovateľa a sudy by mali v tomto prípade vykladať právne predpisy tak, aby boli sťažovateľovi poskytnuté základné záruky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že k zamietnutiu návrhu na povolenie obnovy konania pristúpil podľa § 402 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu, že išlo o opakovaný návrh a neskôr podaný návrh na povolenie obnovy konania bol len opakovaním predtým podaného návrhu na podanie obnovy konania.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd konštatoval, že k zavedeniu asperačnej zásady do právneho poriadku Slovenskej republiky došlo zákonom č. 171/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý doplnil § 35 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. o nový odsek 2 a následná rekodifikácia trestného práva hmotného v podobe Trestného zákona upravila asperačnú zásadu v § 41 ods. 2 Trestného zákona.</p> <p>Ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vo vzťahu k asperačnej zásade (jej časti) rozhodol, že v § 41 ods. 2 Trestného zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd zdôraznil, že nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 nepojednáva o ústavnej konformite asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb a je taktiež pravdou, že § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. nestratil účinnosť v zmysle čl. 125 ústavy na základe rozhodnutia ústavného súdu o nesúlade právneho predpisu s ústavou, ale stratil platnosť a účinnosť jeho zrušením Trestným zákonom (§ 439 Trestného zákona), teda z formálneho hľadiska nie je možné aplikovať § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde ako dôvod obnovy takého konania, v rámci ktorého bol navrhovateľovi uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.</p> <p>Pravdou však zostáva, že ústavný súd v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vyslovil, že ani viacčinný súbeh trestných činov nemôže byť dôvodom na obmedzenie, resp. odňatie práva páchateľa na primeraný, individualizovaný trest. Pri viacčinnom súbehu úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, môže byť trest odňatia slobody nad jednu polovicu trestnej sadzby (ktorej horná hranica bola zvýšená o jednu tretinu) ukladaný len vtedy, ak vzhľadom na všetky okolnosti prípadu a pomery páchateľa je súd toho názoru, že uloženie trestu odňatia slobody nad jednu polovicu trestnej sadzby bude primerané zbíhajúcim sa trestným činom, za spáchanie ktorých páchateľa odsudzuje. Závery ústavného súdu vyslovené v náleze sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 vzťahujúce sa na ústavnú nesúladosť § 41 ods. 2 Trestného zákona v časti „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ sa musia vzhľadom na totožný text, ducha i predmet a spôsob regulácie, ale najmä na účely naplnenia princípu spravodlivého súdneho procesu a ochrany</p>

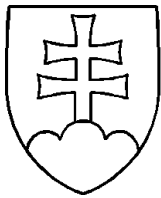

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>subjektívnych ústavných práv dotknutých fyzických osôb, ktorým bol uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatelovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“.</p> <p>Ústavný súd zhodnotil, že v situácii, kde text a účel § 41b ods. 1 zákona o ústavnom súde neumožňuje pod prípady, ktoré táto právna norma predpokladá, subsumovať situáciu podaného návrhu na povolenie obnovy takeého konania, v rámci ktorého bol navrhovateľovi uložený trest za použitia asperačnej zásady podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom nepovolil obnovu konania v situácii, kde bol navrhovateľovi ukladaný trest za použitia asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a kde podľa mienky ústavného súdu závery vyplývajúce z nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. novembra 2012 sa musia v zmysle záverov ústavného súdu uvedených v bode 38 vzťahovať aj na § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatelovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“, by bolo zjavne nespravodlivé a vo vzťahu k ochrane ústavných práv dotknutej osoby neudržateľné, je potrebné medzeru v právnom predpise vyplniť prostredníctvom sudcovskej tvorby práva a takúto sudcovskú tvorbu práva hodnotiť ako akceptovateľnú do času, kým na vzniknutú situáciu (medzeru v právnom predpise) nezareaguje zákonodarca, prípadne ústavný súd v konaní o súlade § 35 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v časti „súd uloží páchatelovi trest v hornej polovici takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ s právnym predpisom vyššej právnej sily na základe kvalifikovaného návrhu aktívne legitimovaného subjektu.</p> <p>Tým, že okresný súd a krajský súd v napadnutom uznesení zvolili konzervatívnejší prístup k výkladu aplikovateľných právnych predpisov, pričom na účely ochrany ústavných práv sťažovateľa boli tieto všeobecné súdy oprávnené nahliadať na vec prizmou povolených hraníc pre sudcovskú tvorbu práva, neposkytli sťažovateľovi ochranu hodnú princípom súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Ustanovenému právnomu zástupcovi priznal ústavný súd odmenu a náhradu hotových výdavkov a zároveň zaviazal krajský súd uhradiť štátu odmenu a náhradu hotových výdavkov právneho zástupcu. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: PL. ÚS 106/2011, II. ÚS 161/2012, II. ÚS 73/2015, body 42-45, I. ÚS 285/2014, PLz. ÚS 2/2014</p> <p>Najvyšší súd Slovenskej republiky: stanovisko č. Tpj 44/2013 a č. Tpj 36/2014</p> <p>Ústavný súd Českej republiky: I. ÚS 2517/08 bod 46, bod 9 odlišného stanoviska sudcu Ústavného súdu Českej republiky k nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2959/10</p> <p>ESĽP: Cleve v. Nemecko, č. 48144/09, rozsudok ESĽP z 15. 1. 2015, bod 52; Grande Stevens v. Taliansko, č. 18640/10, rozsudok ESĽP zo 4. 3. 2014, bod 159; Natunen v. Fínsko, č. 21022/04, rozsudok ESĽP z 31. 3. 2009, bod 53; Melich a Beck v. Česká republika, č. 35450/04, rozsudok ESĽP z 24. 7. 2008, bod 49; Kaluczka v. Maďarsko, č. 57693/10, rozsudok ESĽP z 24. 4. 2012, bod 62</p> <p>Spolkový ústavný súd Spolkovej republiky Nemecko: 1 BvR 1631/08, bod 64, 1 BvR 1905/02 zo 6. 12. 2005, bod 56</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 140/1961 Zb. trestný zákon v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu výklad (interpretácia) princíp a zásady (zjednotenie pojmov)

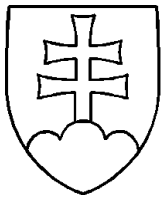
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

obnova konania

spisová značka	II. ÚS 287/2015
populárny názov	Arbitrárnosť rozhodnutia o trovách konania
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	24.09.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Z druhej vety citovaného ustanovenia § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je nepochybné, že povinnosť vyčísliť trovy konania najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia má iba ten účastník konania, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania. Pri výklade zastávanom krajským súdom by uvedené ustanovenie muselo byť formulované v tom zmysle, že povinnosť vyčísliť trovy konania má ten účastník, ktorý ich náhradu požaduje, teda bez zreteľa na to, či mu boli trovy aj prisúdené.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ svojou sťažnosťou namieta porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol“) uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu v napadnutej časti náhrady trov konania ako vecne správne. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom okresného súdu bola zamietnutá žaloba žalobkyne v konaní vedenom proti sťažovateľovi ako žalovanému o povolenie zaplatiť dlh v splátkach s tým, že náhrada trov konania nebola sťažovateľovi priznaná. Výrok o trovách okresný súd odôvodnil tým, že na strane žalobkyne sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, a to v súvislosti s jej sociálnym statusom, a preto náhradu trov nepriznal s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Na základe odvolania sťažovateľa uznesením krajského súdu bolo uznesenie okresného súdu v napadnutej časti náhrady trov konania potvrdené ako vecne správne, i keď z iných právnych dôvodov. Dôvodom potvrdenia napadnutého výroku bola skutočnosť, že sťažovateľovi márne uplynula trojdňová lehota na vyčíslenie trov konania podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keďže sťažovateľ trovy vyčísliť až v podanom odvolaní. Podľa názoru sťažovateľa právny názor krajského súdu vychádza z nesprávnej interpretácie ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva, že povinnosť vyčísliť trovy konania v trojdňovej lehote od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, má len ten účastník, ktorému bola náhrada trov konania prisúdená. Sťažovateľ je presvedčený, že vzhľadom na úspech, ktorý v konaní dosiahol, žalobkyňa mala byť zaviazaná na náhradu trov konania, teda podľa názoru sťažovateľa krajský súd vyložil ustanovenie § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku arbitrárne.
z odôvodnenia	Ústavný súd zdôraznil, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou občianskeho súdneho konania a otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu len vtedy, pokiaľ by išlo o svojvôľu, prepiaty formalizmus či celkom nedostatočné odôvodnenie výroku o trovách. Podľa názoru ústavného súdu výklad ustanovenia § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý si osvojil krajský súd, treba považovať za arbitrárny

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

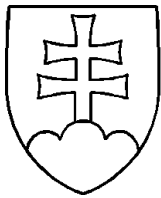
Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>(svojvoľný), pretože z druhej vety citovaného ustanovenia je nepochybné, že povinnosť vyčísliť trovy konania najneskôr do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia má iba ten účastník konania, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania. Pri výklade zastávanom krajským súdom by uvedené ustanovenie muselo byť formulované v tom zmysle, že povinnosť vyčísliť trovy konania má ten účastník, ktorý ich náhradu požaduje, teda bez zreteľa na to, či mu boli trovy aj prisúdené.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné práva sťažovateľa vlastníť majetok a na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho právo na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, II. ÚS 478/2014, II. ÚS 735/2014
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	trovy konania arbitrážnosť

Nález - prietahy:

spisová značka	II. ÚS 830/2014
populárny názov	Prietahy v konaní o náhradu škody
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	27.08.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu náhrady škody, v ktorom má postavenie odporcu. Návrh na začatie konania bol na okresný súd podaný 16. marca 2005.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že v napadnutom konaní nemožno identifikovať žiadne prvky skutkovej alebo právnej náročnosti veci, nakoľko predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o návrhu na zaplatenie peňažnej sumy z titulu nároku navrhovateľa z lízingovej zmluvy (náhrada škody) a rozhodovanie o uvedených otázkach tvorí bežnú agendu všeobecných súdov. 2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným

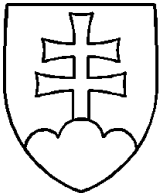
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>prieťahom. Ústavný súd konštatoval, že správanie sťažovateľa v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako faktor, ktorý prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania okresného súdu, nakoľko sťažovateľ, ktorý je v napadnutom konaní v procesnom postavení odporcu, sa zúčastňoval pojednávania a na výzvy súdu reagoval primerane.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pri posudzovaní tohto kritéria zistil, že v postupe okresného súdu možno identifikovať obdobia nečinnosti – v čase od 13. októbra 2005 do 19. júna 2006, t. j. obdobie ôsmich mesiacov, v čase od 19. novembra 2007 do 13. augusta 2009, t. j. obdobie jedného roka a deviatich mesiacov. Ústavný súd tiež dospel k záveru, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol neefektívny a nesústreďený. O neefektívnosti postupu okresného súdu však svedčí predovšetkým skutočnosť, že vec sťažovateľa nie je ani po desiatich rokoch a piatich mesiacoch od začatia konania právoplatne skončená, čo je už samo osebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné, ako aj postup po vydaní rozsudku 21. septembra 2011, kedy okresný súd opravným uznesením opravil zrejmu chybu vo svojom rozsudku a následne opravným uznesením opravoval nedostatky opravného uznesenia. Ako výrazne neefektívny postup možno hodnotiť odročenie pojednávania z dôvodu rekonštrukcie kancelárie súdu. Nečinnosťou a tiež neefektívnou a nesústreďenou činnosťou okresného súdu došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p><u>Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom a prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní ďalej konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použitá odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu zadosťučinenie zmluva prieťahy v konaní náhrada škody (ujma)

spisová značka	IV. ÚS 123/2014
populárny názov	Prieťahy v konaní o zľavu z kúpnej ceny
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.10.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Všeobecný súd zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov (vrátane poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP) aj vo vzťahu k súdnemu znalcovi.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného

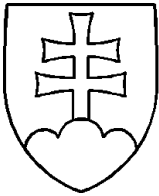
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	súdu v konaní o zľavu z kúpnej ceny, náhradu škody a ušlého zisku, v ktorom má postavenie odporkyne. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 27. októbra 2006.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní je po skutkovej stránke nepochybne zložitejšie z dôvodu potreby vykonania znaleckého dokazovania. Napriek tomu zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub zložitosti veci. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú a patriacu do bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd konštatoval, že k predĺženiu napadnutého konania prispela aj samotná sťažovateľka najmä tým, že sa nezúčastnila (aj keď sa viackrát ospravedlnila) na pojednávaniach nariadených na 23. október 2007, 18. január 2008, 29. máj 2009, 29. september 2009 a 24. november 2009, ktoré musel okresný súd odročiť. Na uvedené správanie sťažovateľky ústavný súd prihliadol pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania na súde prvého stupňa už takmer 9 rokov bez meritórneho rozhodnutia je už samo osebe neprimerané. Okresný súd bol však v danej veci jeden rok aj nečinný (od 20. apríla 2011 do 11. apríla 2012) a najmä bol v tejto veci opakovane neefektívne činný predovšetkým v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne 2,5 roka súd nevykonával vo veci úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza. K zbytočným prieťahom pritom nedošlo iba v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale najmä v dôsledku postupu súdu.</p> <p><u>Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom a prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní ďalej konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prieťahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 144/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o určenie neplatnosti závetu
súdca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.08.2015

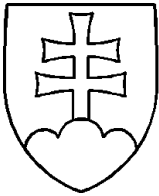

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ak vec sťažovateľky nie je ani po 14 rokoch a 10 mesiacoch od začatia konania právoplatne skončená, je to už samo o sebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné, bez ohľadu na hodnotenie miery, v akej okresný súd prispel k tomuto stavu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o určenie neplatnosti závetu, v ktorom má postavenie odporkyne. Návrh na začatie konania bol na okresný súd podaný 20. októbra 2000.
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že spory o určenie neplatnosti právnych úkonov patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd pripúšťa určitú mieru skutkovej náročnosti napadnutého konania spočívajúcu v okolnosti, že v konaní bolo potrebné vykonať viac znaleckých dokazovaní na posúdenie spôsobilosti poručiťky na predmetný prejav vôle (na spísanie závetu) – v konaní boli vypracované celkovo tri znalecké posudky a túto okolnosť zohľadnil pri určení sumy primeraného zadosťučinenia.2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na farchu sťažovateľky, ktorá bola v procesnom postavení odporkyne v súvislosti s prieťahmi v tomto konaní, nakoľko sa zúčastňovala pojednávania a na výzvy okresného súdu reagovala primerane.3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd konštatoval, že rozhodujúce pochybenie okresného súdu podľa jeho názoru spočíva v tom, že konanie ako celok je poznačené neefektívnou činnosťou všeobecného súdu. Prvok neefektívnosti možno napríklad vidieť v tom, že rozsudky okresného súdu boli dvakrát zrušené krajským súdom, pričom krajský súd v jednom prípade vychádzal z právneho názoru najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a relevantné je aj to, že spornou otázkou zostalo právne posúdenie miery účasti svedkov pri spísaní závetu poručiťkou a vplyv tejto účasti na platnosť závetu. O neefektívnosti postupu okresného súdu však svedčí predovšetkým skutočnosť, že vec sťažovateľky nie je ani po takmer 15 rokoch od začatia konania právoplatne skončená, čo je už samo o sebe z ústavného hľadiska neakceptovateľné bez ohľadu na hodnotenie miery, v akej okresný súd prispel k tomuto stavu. V tejto súvislosti ústavný súd zároveň prihliadol na okolnosť, že okresný súd vo veci už rozhodol trikrát ako aj na okolnosť existencie období, počas ktorých okresný súd nekonal z dôvodu prebiehajúceho odvolacieho konania na krajskom súde a tiež dovolacieho konania na najvyššom súde spolu v trvaní 5 rokov a 10 mesiacov a nemohol tak ovplyvniť priebeh konania, avšak uvedené okolnosti ústavný súd mohol zohľadniť len pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení. Ústavný súd dospel k záveru, že v doterajšom priebehu konania došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené najmä neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. <p><u>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené bolo.</u></p> <p>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a</p>

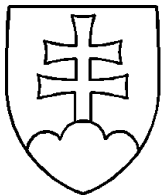
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<u>právo na úhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	dedenie, dedičstvo prieťahy v konaní zadostučinenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu

spisová značka	II. ÚS 154/2015
populárny názov	Prieťahy v konaní o novoobjavenom majetku
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	06.10.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Z ustanovenia § 175zb ods. 1 OSP vyplýva povinnosť všeobecného súdu zabezpečiť aj v súvislosti s úkonmi, ktoré realizuje poverený notár, rýchlosť a efektívnosť dedičského konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o znovuobjavenom majetku poručiťky, ktoré sa začalo na návrh sťažovateľky. Návrh na začatie konania bol na okresný súd podaný 2. marca 2011.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že konania o návrhoch na uskutočnenie dodatočného dedičského konania v prípade zistenia novoobjaveného majetku po poručiťovi tvoria bežnú súčasť dedičskej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nepovažoval prerokúvanú vec za právne zložitú. Z predloženého vyjadrenia predsedníčky a spisu okresného súdu nevyplýva ani skutková zložitosť napadnutého konania. 2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ľarchu sťažovateľky, ktorá je účastníčkou konania, v súvislosti s doterajším priebehom napadnutého konania a vzniknutými prieťahmi v konaní. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu nesmeroval efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníčky konania, a preto nie je zlučiteľný so základným právom sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V doterajšom priebehu napadnutého konania sa totiž vyskytlo viacero období neodôvodnenej nečinnosti notára ako súdneho komisára povereného úkonmi v tomto konaní (od 4. augusta 2011 do 10. mája 2012, od 10. mája 2012 do 28. júna 2013, od 11. apríla 2014 do 26. januára 2015), pričom okresný súd v napadnutom konaní nevyužil procesné prostriedky, ktoré mu poskytuje ustanovenie § 175zb ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, čím došlo, prihliadnuc na jeho celkovú dĺžku (4 a pol roka) k zbytočným prieťahom v

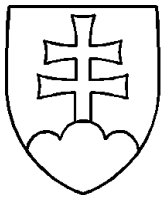
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	konaní. <u>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu porušené bolo.</u> <u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € a právo na úhradu trov konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní dedenie, dedičstvo notár, notárska činnosť

spisová značka	II. ÚS 176/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o náhradu škody
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.08.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2
analytická právna veta	Personálne problémy a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy z titulu náhrady škody, v ktorom má postavenie žalobkyne. Návrh na začatie konania bol na okresný súd podaný 25. mája 2010.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť vecí, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie sporov týkajúcich sa nárokov na náhradu škody patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľky ústavný súd nepovažoval z právneho hľadiska za zložitú. Z obsahu súdneho spisu ústavný súd v zásade nezistil ani nadmernú faktickú zložitosť predmetnej veci, aj keď prihliadol na skutočnosť, že pre meritórne rozhodnutie veci je potrebné v konaní zistiť skutkové otázky výsluchom svedkov ako aj vykonaním obhliadky na mieste samom, čo bezpochyby zvyšuje stupeň faktickej náročnosti veci, pričom tieto okolnosti nie sú spôsobilé odôvodniť opodstatnenosť doterajšej dĺžky namietaného konania. 2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil, že by sťažovateľka svojím správaním v preskúvanom konaní negatívne ovplyvnila jeho doterajšiu dĺžku, a preto jej nemožno pričítať podiel na stave veci, v akom sa vec nachádza v čase rozhodovania ústavného súdu o jej sťažnosti. Ústavný súd v rámci hodnotenia tohto kritéria prihliadol na aktívny prístup sťažovateľky v namietanom konaní, ktorým sa snažila ovplyvniť a skrátiť jeho celkovú doterajšiu dĺžku, keď počas trvania konania postupom podľa ust. § 62 a nasl.

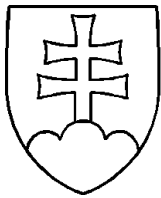
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opakovane signalizovala existenciu zbytočných prietahov v postupe okresného súdu, a to najskôr sudcovi konajúcemu vo veci a následne aj predsedovi okresného súdu.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd z obsahu sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu zistil, že v doterajšom postupe okresného súdu existujú obdobia jeho ničím neodôvodnenej nečinnosti (obdobia: august 2010 až jún 2011, jún 2011 až máj 2013, máj 2013 až apríl 2014, pričom od apríla 2014 je okresný súd opätovne nečinný), čo je v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania vecí bez zbytočných prietahov, nakoľko okresný súd nevykonával v týchto obdobiach žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky a tieto obdobia jeho nečinnosti mali rozhodujúci podiel na celkovom spomalení napadnutého konania.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 296/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o určenie, že nájomný vzťah trvá
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.08.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Rozhodnutie o predbežnom opatrení neodstraňuje stav právnej neistoty, odstránenie ktorého je účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Preto obdobie, v ktorom súd konal len o predbežnom opatrení, je dobou zbytočných prietahov vo veci samej.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o určenie trvania nájomného vzťahu, v ktorom má postavenie odporkyne. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 15. decembra 2010.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť vecí, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie o návrhoch o určenie, že nájomný vzťah medzi účastníkmi konania trvá, patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľky ústavný súd nepovažoval z právneho hľadiska za zložitú. Vec možno považovať čiastočne za fakticky

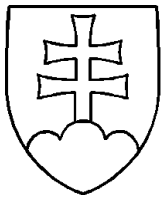
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>zložitú vzhľadom na nevyhnutnosť komunikovať s orgánmi verejnej moci Maďarska.</p> <p>2. V prípade posudzovania druhého kritéria, ktorým je správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky ako odporkyne v napadnutom konaní nemalo vplyv na doterajšiu dĺžku konania, keďže sťažovateľka včas reagovala na výzvy okresného súdu a realizovala svoje procesné práva v predmetnom konaní.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup samotného okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd z obsahu sťažnosti, z vyjadrenia predsedu okresného súdu a z predloženého spisu vychádzajúc predovšetkým zo samotnej doterajšej dĺžky napadnutého konania v trvaní štyri a pol roka zistil, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol neefektívny, pričom táto neefektívnosť spočívala v pochybení v komunikácii s nepríslušným súdom v Maďarsku a v následnom opakovanom doručovaní relevantných písomností príslušnému súdu do Maďarska, ako aj v pochybení súvisiacom s nariaďovaním predbežného opatrenia v priebehu rokov 2011 a 2012, ktoré spôsobili predĺženie napadnutého konania.</p> <p><u>Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené bolo a prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 319/2015
populárny názov	Prietahy v konaní o zaplatenie peňažnej sumy
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	20.08.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	K porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, v ktorom má postavenie odporkyne. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 22. decembra 2006.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá: 1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitnosť veci,

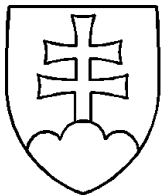
ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie sporov týkajúcich sa nárokov na zaplatenie peňažnej sumy patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľky ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú a táto vec nevykazuje ani znaky faktickej zložitosti.</p> <p>2. Správanie sťažovateľky ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietňahom. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky ako odporkyne v napadnutom konaní prispelo k doterajšej dĺžke napadnutého konania z dôvodu jej neúčasti na pojednávaniach (na pojednávaniach nariadených na 6. november 2008, 11. december 2008, 29. november 2011 a 19. marec 2015, hoci vo všetkých prípadoch bola jej neúčasť písomne ospravedlnená, neúčasť na pojednávaní 10. februára 2009 sťažovateľka neospravedlnila. Sťažovateľka bola prítomná na jedinom uskutočnenom pojednávaní vo veci 12. mája 2015.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd vychádzajúc predovšetkým zo samotnej dĺžky napadnutého konania (viac ako osem rokov), z nečinnosti okresného súdu v trvaní vyše jedného roka v období rokov 2009 a 2010, resp. jeho neefektívnej činnosti vo viacerých fázach konania, ale aj z jeho doterajšieho celkového priebehu uzavrel, že</p> <p><u>v napadnutom konaní vedenom okresným súdom bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietňahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prietňahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prietňahy v konaní

spisová značka	II. ÚS 369/2015
populárny názov	Prietňahy v pracovnoprávnom spore
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.10.2015
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Z hľadiska napĺňania účelu súdneho konania (odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania) pracovnoprávne spory tvoria agendu, ktorá si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní o neplatné skončení pracovného pomeru, v ktorom má postavenie navrhovateľa. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 9. apríla 2009.
z odôvodnenia	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

	<p>1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť vecí, ústavný súd konštatoval, že konanie vo veci sťažovateľa, ktorého predmetom je rozhodovanie o nárokoch z neplatného skončenia pracovného pomeru, nemožno hodnotiť ako fakticky ani právne náročné. Podľa názoru ústavného súdu pracovnoprávne spory tvoria agendu, ktorá si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu.</p> <p>2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ aj sám prispel k dĺžke konania vo veci, keďže sa z desiatich nariadených pojednávaní nezúčastnil piatich, z toho na štyroch sa nezúčastnil ani jeho právny zástupca.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pri posudzovaní tohto kritéria zistil, že okresný súd v období viac ako 3 rokov nevykonal vo veci žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. Uvedená nečinnosť má charakter zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov konania, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústavný súd vo svojej judikatúre viackrát vyslovil, že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Objektívne dôvody, na ktoré poukázala predsedníčka okresného súdu, však nebolo možné akceptovať.</p> <p><u>Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom a prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní ďalej konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € a právo na úhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	prieťahy v konaní

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.